

תת"ע 9001/06/19 - מדינת ישראל נגד חאתם גנאים

בית משפט השלום לתעבורה בעכו

17 יולי 2022

תת"ע 9001-06-19 מדינת ישראל נ' גנאים

לפני כבוד השופטת אסתר טפטה גרדי

בעניין: 1 מדינת ישראל

באמצעות עו"ד מערוף סעב ועו"ד דניאלה

איתן

המאשימה

נגד

1 חאתם גנאים

באמצעות עו"ד פואד דאוד, מטעם

הסנגוריה הציבורית

הנאשם

גזר דין

1. הנאשם הורשע, בהעדרו, בעבירות של **נהיגה כשרישיון הנהיגה פקע ועברו למעלה משנתיים מיום פקיעתו (פקיעה מיום 15.10.93), ונהיגה ללא תעודת ביטוח תקפה.**

2. כעולה מעובדות כתב האישום, ביום 5.5.19, סמוך לשעה 00:10, נהג הנאשם ברכב פרטי, מסוג "מזדה", מ.ר. 3260171, כשתוקף רישיון הנהיגה שלו פקע, וחלפו למעלה משנתיים מיום פקיעתו, (פקיעה מיום 15.10.93), וללא תעודת ביטוח תקפה.

3. המדינה ציינה שמתחם הענישה נע ממאסר מותנה ועד שנת מאסר בפועל, ועתרה להשית מאסר ברף הבינוני של המתחם, לצד פסילה ארוכה ומרתיעה, מאסר מותנה, פסילה מותנית, קנס והתחייבות ובית המשפט הופנה לפסיקה תומכת. לטענת המדינה, בעניינו של הנאשם אין כל אפיק שיקומי, מאחר שהנאשם בחר שלא לשנות את אורחות חייו. צוין שהנאשם לא הסיר את המחדל, ועל הנסיבות האישיות, קשות ככל שיהיו, לסגת מפני האינטרס הציבורי לשמיעה על ציבור משתמשי הדרך.

הסנגור עתר, מנגד, להשית על הנאשם פסילה, שלא תעלה על 8 חודשים, מאסר מותנה, וקנס.

צוין שהעבירה הקודמת של הנאשם היא משנת 2018, ובגינה נדון לפסילה מותנית וקנס. נטען שאי חידוש הרישיון מקורו בחובות, והחומרה פחותה ממי שנהג בהיותו בלתי מורשה לנהיגה כלל. בית המשפט הופנה לפסיקה תומכת. הסנגור הדגיש שמצבו הכלכלי ומצבו הרפואי של הנאשם קשה. הוטעם שהנאשם מתגורר מעל הוריו שסובלים ממחלות שונות ומסייע להם. אביו חולה לב, ואמו חולה סיעודית, זקוקה לעזרה צמודה. הוגשו מסמכים רפואיים בעניין הוריו ואחותו (נ/1). עוד צוין הסנגור שהנאשם לא נשא מעולם מאסר מאחורי סורג ובריח, ויש לשמור על עקרון ההדרגתיות בענישה. לטענת הסנגור, הנאשם עתיד להוציא רישיון, ואינו מחדשו, בשלב זה, נוכח מצבו הכלכלי. צוין שהנאשם הודה בהזדמנות הראשונה, ללא שמונה לו סנגור, חסך זמן שיפוטי, נסיבותיו האישיות קשות, ועברו התעבורתי מקל.

לאחר הדיון הגישה ההגנה התייחסות לפסיקה שהציגה המדינה, בהדגישה שמקרים אלה חמורים מהמקרה שלפני ואין

עמוד 1

בהם כדי להשליך עליו.

קביעת מתחם הענישה

4. נהיגה כשרישיון הנהיגה פקע זה עשור, היא עבירה חמורה המשקפת לצד זלזול בחוק, אף סכנה ממשית לשלום הציבור. כשירותו של נהג לנהוג לאחר זמן כה רב מוטלת בספק, נוכח הזמן הרב שחלף (ראו תת"ע (ת"א) 908-05-11 **מדינת ישראל נ' רג'ואן** (מיום 23.1.12). ככל שמתארך משך הזמן שחלף ממועד הפקיעה ועד למועד הנהיגה הולך ומטשטש ההבדל שבין פקיעת רישיון לבין נהיגה בהעדר רישיון נהיגה (**ראו תתע (י-ם) 4310-07-10 מדינת ישראל נ' פריג' אבו עצא**). כן ראו דברי כב' השופט א' האוזרמן בנב (ת"א) **3461-06-15 מדינת ישראל נ' דורון ארביב (18.10.15)**:

"נהיגה כשרישיון הנהיגה פקע כ-12 שנה, כאשר הנהיגה אינה מבוטחת מעידה על זלזול חמור בחוק וכן פוגעת בחברה כולה, שכן האחריות לפיצוי בגין נזקי תאונת דרכים ובכלל זה הפיצוי בגין נזקי גוף, שיכול להסתכם בסכומים גבוהים מאד, מוטלת בסופו של דבר על כתפי הציבור."

מדיניות הענישה

5. בעפ"ת **38367-02-12** (ב"ש) קבעה כבוד השופטת ט' חיימוביץ מתחם ענישה בעבירה של נהיגה ללא רישיון נהיגה תקף: **"מתחם הענישה ההולם לעבירה זו, בכל הנוגע לעונש המאסר, נע בין מאסר מותנה בנסיבות קלות, עד מאסר בפועל בן שנה, כאשר עסקינן ברצידיביסט".** הנאשם שם נהג ללא רישיון נהיגה שפקע תקופה של 21 שנים, עברו התעבורתי היה מכביד, וכלל נשיאת מאסר בגין נהיגה בפסילה. הוגשו בעניינו ארבעה תסקירים שהמליצו על צו של"צ. בית המשפט המחוזי מצא לחרוג ממתחם הענישה ולא להטיל מאסר בפועל, בנסיבות מיוחדות של שיקום מוצלח, הטיל של"צ **בהיקף 300 שעות, פסילה בת 24 חודשים והעמיד את המערער בפיקוח שירות המבחן למשך שנה.**

6. בעפ"ת **11890-05-14 סולומון בליה נ' מדינת ישראל** (7.9.14), אליה הפנתה המאשימה, בפקיעת רישיון זה עשור, ביטלה כב' השופטת נ' אהד מאסר בן חודשיים, שהטיל בית משפט קמא, והותירה את רכיבי הענישה האחרים על כנם, **מאסר מותנה בן 9 חודשים למשך 3 שנים, פסילה בת 24 חודשים, ופסילה על תנאי של 6 חודשים למשך 3 שנים.** בית המשפט שם ציין שבנהיגה ללא רישיון נהיגה תקף, ללא עבירה נלוות, העונש הראוי הוא פסילה בפועל בלבד, והתקופה הראויה היא בין 3 ל-9 חודשי פסילה. משך התקופה תקבע על פי עבר תעבורתי ומשך התקופה בה לנאשם לא היה רישיון נהיגה תקף.

7. ברע"פ **1973/13 אסד חסן נ' מדינת ישראל**, אליה הפנתה המאשימה, אישר כב' השופט א' שוהם עונש **מאסר של 45 ימים** אשר הוטל בעבירה של נהיגה ללא רישיון נהיגה תקף שפקע במשך כ-10 שנים, כשבעברו 14 הרשעות קודמות, ביניהן דומות, בציינו:

"... בנסיבות העניין, אין מנוס מהטלת עונש מאסר לריצוי בפועל, זאת, בעיקר לשם הרתעת

המבקש, אשר לחובתו עבר תעבורתי לא מבוטל, ונהיגה חוזרת ונשנית, במשך שנים רבות, ללא רישיון, אשר תוקפו פג בשנת 2001. בנסיבות המקרה שלפניי, אין מדובר, לטעמי, בעונש החורג באופן קיצוני מרף הענישה הראוי בעבירות דומות".

כן הוטלו על המבקש קנס בסך 1,500 ₪, פסילה לשנה, פסילה על תנאי, ומאסר על תנאי. בר"ע שהוגשה נדחתה.

8. **בתת"ע (פ"ת) 1752-04-14 מדינת ישראל נ' גרמה, (מיום 12.3.15),** בפקיעה של 24 שנים, בית המשפט מיקם את הנאשם ברף הנמוך של מתחם הענישה היות שמשנת 2009 לא נרשמו לחובתו עבירות תעבורה, מצבו הבריאותי קשה ומאחר שממועד פקיעת רישיונו (1990) בצע 4 עבירות נהיגה, וגזר עליו **10 חודשי מאסר על תנאי, 12 חודשי פסילה בפועל, 12 חודשי פסילה על תנאי וקנס בסך 1500 ₪.**

9. **בעפ"ת 10343-09-10 אבו נ' מדינת ישראל (13.10.10),** אליו הפנתה ההגנה, בפקיעת רישיון למעלה מעשור, כשבחלק מהתקופה הנאשם היה פסול בשל עבירה של גרם מוות ברשלנות, נדחתה בקשת רשות להארכת מועד לערער על גזר דינו של בית משפט קמא שדן את הנאשם **לקנס בסך 1,000 ₪, שנתיים פסילה, ומאסר מותנה של 3 חודשים במשך שנתיים.**

10. מתחם הענישה כשהרישיון פקע משך שנים רבות (למעלה מעשור), נע בין מאסר מותנה לעונש מאסר בפועל עד כשנה, ולעיתים אף למעלה מכך, שיכול ויהא בעבודות שירות, לצד פסילה שנעה משלושה חודשים ועד לשנתיים, והכל בהתחשב בנסיבות ביצוע העבירה ומשך הפקיעה, בעבר התעבורתי, ובנסיבותיו האישיות של הנאשם.

קביעת העונש ההולם

11. במקרה שלפני הנאשם נהג באירוע כשרישיונו פקע זה כ-26 שנים. לעבירה לא מתלווה עבירה חמורה נוספת. הפסיקה עמדה על כך שככל שרישיון הנהיגה פקע תקופה ארוכה יותר ראוי להתייחס לנהג כמי שאינו מורשה לנהיגה כלל. עם זאת, כעולה מדברי הסנגור, אי חידוש הרישיון נבע כתוצאה מחובות, ופקיעה שמקורה בחובות אינה דומה בחומרתה לעבירה של נהיגה ללא רישיון נהיגה כלל, והחומרה הגלומה בה אינה גבוהה כבראשונה. (עמד על כך בית המשפט בעפ"ת (י-ם) 9741-06-10 **מדינת ישראל נ' זגורי, (31.10.10).**)

12. מגיליון ההרשעות שהגישה המאשימה עולה שהנאשם נהג משנת 1991, וצבר לחובתו הרשעה אחת, מיום 21.1.19, בעבירה דומה, ונדון בגינה לפסילה מותנית של חודשיים לשנתיים, וקנס.

עברו התעבורתי של הנאשם כולל איפוא הרשעה דומה אחת, אולם אין בעברו הרשעות נוספות.

13. ב"כ הנאשם הדגיש בטיעונו שרישיונו של הנאשם פקע עקב חובות, והנאשם לא ריפא את הפגם עד היום, נוכח מצבו הכלכלי, אולם מתכוון לעשות כן בעתיד.

14. אשר לנסיבותיו האישיות, נטען שהנאשם, בן 58, מסייע להוריו שסובלים ממחלות שונות ולאחותו. מהמסמכים הרפואיים שהגיש הסנגור (נ/1), עולה שאמו של הנאשם סיעודית ונזקקת לעזרה צמודה ואביו ואחותו סובלים ממחלות

שוונות, שמפאת צנעת הפרט לא אפרטם. מצאתי להתחשב בנסיבות אלה לקולא, בעת גזירת הדין.

לחובת הנאשם יש לזקוף את הימשכות ההליכים בתיק. כתב האישום בתיק שלפני הוגש ביום 21.6.19, כשבדיונים שהתקיימו ביום 16.3.21 וביום 28.6.21, לא התייצבו הנאשם או סנגורו. בדיון, ביום 28.6.21, הורשע הנאשם בהעדרו והוצא נגדו צו הבאה. בדיון, ביום 9.11.21, הוטלו ההליכים נגד הנאשם לצורך איתורו, וביום 19.12.21, עם איתורו, חודשו ההליכים נגדו. בדיון שהיה קבוע ליום 30.1.22 הנאשם שוב לא התייצב והוזהר בחובת התייצבות, ולאחר שלא התייצב אף בדיון שלאחריו, הושתו עליו הוצאות משפט, והוצא נגדו צו הבאה.

15. לאחר ששקלתי את מכלול השיקולים, לקולא ולחומרא, אני סבורה שאין מקום במקרה שלפני להטיל על הנאשם רכיב של מאסר.

בגליון הרשעותיו של הנאשם הרשעה אחת, משנת 2019, בעבירה דומה, שבוצעה בשנת 2018. מאז ביצוע העבירה שלפני לא נרשמה לחובת הנאשם כל עבירה נוספת או דומה. זאת ועוד, לעבירה שלפני לא נלווית עבירה חמורה נוספת וכנגד הנאשם לא תלוי ועומד מאסר מותנה בר הפעלה. הנאשם לא נשא עד היום עונש מאסר, ובעבירה דומה קודמת הוטלו עליו עונשים של פסילה מותנית וקנס, ועל הענישה להיות הדרגתית. זאת ועוד, כעולה מטיעוני הסנגור, מקורה של הפקיעה בחובות, וחומרתה של נהיגה בפקיעה שמקורה באי חידוש רישיון עקב חובות, אינה דומה לעבירה של נהיגה ללא רישיון נהיגה כלל.

בשקלול נסיבות ביצוע העבירה והנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, לא מצאתי שיהא זה נכון לגזור על הנאשם, בשלב זה, רכיב של מאסר. סבורני שענישה הכוללת רכיב של מאסר, בנסיבות שלפני, לא תהא מידתית.

עם זאת, מאחר שמדובר באירוע שני של נהיגה בפקיעה ארוכת שנים, תהא לכך נפקות באורך הפסילה שתיגזר, ועל הנאשם תושת פסילה בת 12 חודשים. לצד הפסילה תושת על הנאשם ענישה צופה פני עתיד, שתזהירו מהצפוי לו אם ישוב ויבצע עבירה דומה, מאסר על תנאי, פסילה על תנאי, וקנס. בכל אלה אני סבורה יינתן מענה הולם לעקרון ההלימה בענישה.

16. לפיכך, אני דנה את הנאשם לעונשים הבאים:

1. אני דנה את הנאשם ל-4 חודשי מאסר וזאת על תנאי למשך 3 שנים, לבל יעבור בתקופה הנ"ל עבירה של נהיגה ללא רישיון נהיגה, או של נהיגה בזמן פסילה.

2. אני פוסלת את הנאשם מלקבל או מלהחזיק רישיון נהיגה לתקופה של 12 חודשים.

הנאשם הצהיר בפניי כי אין לו רישיון תקף להפקדה. אין צורך בהפקדה. מניין הפסילה יחל מהיום, עם זאת הפסילה בתיק זה תהא במצטבר לכל פסילה אחרת אותה מרצה הנאשם.

3. אני פוסלת את הנאשם מלקבל או מלהחזיק רישיון נהיגה לתקופה של 6 חודשים, וזאת על תנאי, למשך שלוש שנים, לבל יעבור עבירה בה הורשע, או עבירה המנויה בתוספת הראשונה או בתוספת השנייה לפקודת התעבורה.

4. אני דנה את הנאשם לתשלום קנס בסך 1,500 ₪.

הקנס ישולם בתשלום אחד תוך 90 יום.

ניתן לשלם את הקנס באחת מהדרכים הבאות: בכרטיס אשראי - באתר המקוון של רשות האכיפה והגבייה, www.eca.gov.il, (ניתן לשלם בפריסה של עד 18 תשלומים בהסדר קרדיט), או חפש בגוגל "תשלום גביית קנסות". במוקד שירות טלפוני בשרות עצמי (מרכז גבייה) - בטלפון *35592 או בטלפון 073-2055000, או במזומן בכל סניף של בנק הדואר - בהצגת תעודת זהות בלבד (אין צורך בשוברי תשלום).

אם קיים פיקדון יקוזז סכום הקנס מהפיקדון, והיתרה תוחזר לנאשם בכפוף לכל מניעה חוקית אחרת.

הודעה לנוכחים הזכות לערער על גזר הדין תוך 45 יום.

ניתנה היום, י"ח תמוז תשפ"ב, 17 יולי 2022, במעמד הצדדים.